

אוניברסיטת בר-אילן

תאריך עדכון: 8.4.2018

שם הקורס: תרבויות מוסיקליות בעולם

47-118-01

מרצה: ד"ר רחל קולנדר

מיועד לתלמידי שנה א'

שנת לימודים: תשע"ט סמסטר: א' היקף שעות: שעתיים שבועיות

א. מטרת הקורס:

הקורס עוסק במוסיקה כחלק ממעגל השנה וממעגל החיים בחברה האנושית, בתרבויות השונות ברחבי תבל. מטרת הקורס היא להפגיש את הסטודנטים עם המוסיקה המסורתית והמרכיבים המוסיקליים המאפיינים את התרבויות השונות, לאתר את המרכיבים הבולטים בכל תרבות, ולהבין באמצעותם את התהליכים החברתיים המתרחשים בתרבויות הללו.

ב. תוכן הקורס:

בקורס מושם דגש על השתקפות החברה והתרבות במוסיקה שלה, על מגוון דרכי הביטוי שלה. לכן, לאחר הכרות עם המרכיבים המוסיקליים הבסיסיים, המשותפים לכל התרבויות, ייערך ניתוח מוסיקלי, באמצעותו יוסבר תפקודה של המוסיקה כחלק מהחיים של החברות השונות בתרבויות תבל.

מהלך השיעורים:

הקורס מבוסס על הרצאות, שמשולבים בהן קטעי האזנה וכן צפייה בסרטי וידאו, מתוך מגוון ביצועי המוסיקה האתנית. כמו כן ניתנת אפשרות לסטודנטים להציג חומרים משלהם – הקלטות, תמונות וכלי נגינה, אשר ישולבו בנושאי השיעורים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

1. מבוא
- 2-4. הארגון הטונאלי באירופה
- 5-6. אפריקה – טקסים, פולחנים ומקצבים, כלים
- 7-8. אמריקה ככור היתוך – אינדיאנים, שחורים, לבנים
- 9-10. המבע המאוחד – פס הקול של המזרח הרחוק

11-12. המזרח הקרוב – מקביץ מלוודי
13. סיכום

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם – ידע מוסיקלי בסיסי

חובות ודרישות הקורס – נוכחות והשתתפות פעילה בכל השיעורים וכן סיכום מאמר מתוך הרשימה הביבליוגרפית בנושא רלבנטי לחומר הנלמד (סה"כ 20% מן הציון הסופי). מבחן סיום הכולל את כל החומר הנלמד (80% מן הציון הסופי).

ד. ביבליוגרפיה (החובה מסומנת ב-*):

*כהן, ד. *מזרח ומערב במוסיקה*. ירושלים: האוניברסיטה העברית והוצאת מאגנס, תשמ"ו.

*מועלם, ד. *הסולם והמקאם במסורת המוסיקלית הערבית*. כפר סבא: אור-תו, 2007.

*Bartok, B. *The Hungarian Folk Song*. Albany: State University of New York Press, 1981.

Bebey, F. *African Music: A People's Art*. New York: Lawrence Hill, 1975.

*Brandel, R. *The Music of Central Africa*. The Hague: Martinus Nijhoff, 1961.

Herndon, M. *Music as Culture*. Darby: Norwod, 1981.

Nketia, J. H. K. *The Music of Africa*. New York: Norton, 1974.

*May, E. ed. *Musics of Many Cultures*. Berkeley: University of California Press, 1983.

*Titon, J. T. *Worlds of Music*. New York: Schirmer, 1984.

